

Mezelenik naponta reggel. Szerkesztőség: kiadóhivatal és nyomda: Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Sürgőncim: Közlöny. Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdona, kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 1080. félévre 540. negyedévre 270. havonta 90 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. Ezen felül a postaköltségek. Egyszeri szám 5 Lej. vasárnap 6 Lej. (Bucurestiben 50 bani fejár.) Hirdetések tarifa szerint.

XLIV. évfolyam, 297. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Kedd, 1929. december hó 31.

Az új adótörvények.

Ismerteti: **Dr. Vajda Iván.**

December 25-én jelent meg a Monitorul Oficialban egy csomó pénzügyi törvény, melyek közül bennünket kettő érdekel elsősorban, úgynevezett az egyenes adókról szóló törvény módosítása és a második, amely az adóeltérőlések megállításáról szól. Ez a két törvény természetesen szigorúan összetartozik és mindkettő az 1923. éves Bratianu-féle adótörvény novellája. Tehát a régi törvény a novelláris változásokkal életben marad.

A lényegesebb változások a következők: A földadó, továbbá a házak és házhelyek adója és kulcsa marad a régi, csupán az új házakra lett egy 10 éves alap adómentesség törvénybe iktatva, globális adó alól azonban ezek sem mentesek!

A tőkekamat, ingó vagyon jövedelmeire vonatkozólag szintén nincs lényeges változás. Csupán az idegen honosok kamatjövödelmeit sújtják új 6 százalékos kulccsal.

A kereskedelmi és ipari jövedelmek adóztatása a régi törvény elvei alapján történik. Változás az, hogy a leírt tartalmak csupán a részvénytársaságoknál voltak adómentesek. Most a kétes követelésekből minden bejegyzett cég tartalékolhat.

A régi adótörvény 39. szakasza, mely az adóalap megállapításának módját határozza meg, módosítva lett. Felhatalmazza az adókiadókat, hogy a jövedelmet valami megfogható alapon állapítsa meg, mint lakbér, vagy a jövedelem más külső jelei alapján.

A szabadfoglalkozásúak adójával foglalkozik legtöbbször a törvény. Elsősorban felállít egy minimumot és ez a lakás bérének egy coefficiente (Aradon 1.6—2-szerese) és ez a legkisebb adóalap. Elvként a tiszta jövedelemnek a bevételek kétharmad részét tekinti, mert egyharmad részét költségekre tudja be. Elfogad kezdők és 3 kiskorú gyermek atyja részére egy 50 százalékos engedményt.

Az eddigi 10 lej minimális adót 50 lejre emeli a törvény, melytől csupán a munkaképtelenek, közjótékonyági intézmények eltarthatjai és a rokkantak képeznek kivételt. A globális adók rendszere megmarad, csak a minimum emelkedik 10.000 lejről 20.000 lejre.

A legnagyobb változás az adómegállapítás és tárgyalás módjában van. Elvileg a törvény az ingatlan adókat 5 évre állapítja meg, az egyéb jövedelmeket évente, kivéve a 30.000 lej alapnál kisebb jövedelmű iparosokat, kézműveseket, kiket 2 évre adóztat meg. Az adóztatás a kincstár delegáltja által történik, aki mellé a kereskedelmi kamara, vagy egyéb szakmai organizációk kiküldenek egy megbízottat, akinek azonban csak konzultatív szerepe van. Tehát a kincstár képviselője határoz. Ezen adómegállapítás ellen fellebbezésnek van helye, a fellebbezési bizottsághoz, amely olyan összeállítású és úgy működik, mint eddig. A fellebbezés, mint eddig, ezután se lesz felfüggesztő hatályú és az adók azért behajthatók. A törvény megengedi, hogy az adófizető a fellebbezésnél magát ügyvéddel védhesse.

Most nézzük csak a másik törvényt, mely az adóeltérőlések megállításáról szól. Már a fenti törvényből láttuk, hogy adóvalomást mindenki köteles tenni. Aki nem tesz valomást, az oly bírságot köteles fizetni, ami eléri évi adójának egynegyed részét. Ha pedig kisebb adót vallott be, mint amennyit megállapítottak számára, úgy a differenciát kitevő összeget bírság gyanánt is fizetnie kell. Emellett minden lakos, nemre való tekintet nélkül köteles 1000 lejig terjedhető bírság terhe mel-

Megszakadtak a román-orsz tárgyalások

A vegyesbizottság tanácskozása eredménytelen maradt. — Az orosz delegátusok szakították meg a tárgyalásokat.

Bucurestiből jelentik: A Lupta-értésülése szerint a román-orsz vegyes bizottság tárgyalásai megszakadtak Tighinában, anélkül, hogy valami pozitív eredményt is elértek volna. Az orosz delegátusok már vissza is utaztak Oroszországba és

átlépve a Dnyesztert, ma már Tiraspolban vannak. A román delegátusokban az a vélemény alakult ki, hogy az orosz kiküldöttek már a konferencia elejétől kezdve a szakításra törekedtek.

Miklós régensherceg lemondásáról irnak a bucuresti-i lapok.

A Curentul híradása szerint Miklós herceg lemondási szándékát bejelentette Maniu miniszterelnöknek. — Az Adeverul szerint a lemondás híre Károly extrónörökös hazatérésével van kapcsolatban. — A liberális tábornok kalandja a rikkancsal. Mária királyné belép a régenstanácsba?

A miniszterelnökség kategorikusan cáfolja a szállongó híreket.

Bucurestiből jelentik: Fővárosi politikai körökben általános feltűnést és mozgolódást keltettek azok a laphírek, amelyek arról tudnak, hogy

Miklós királyi herceg lemondott a régensségről és helyébe Mária özvegy királyné lép.

A Curentul röppentette szét ezt a hírt, amelylyel az Adeverul hosszasan foglalkozik és a következőket írja:

„Az összes politikai körökben sok szöcsök a Curentul híreiről, ám kormánykörökben teljes a nyugalom. Liberális berkekben viszont nagy az aggodalom és a reménykedés, hogy látha ezekkel a hírekkel kapcsolatosan fordulat állna be, amely a pártot újra az uralomra segítené. Ezek a körök azt állítják, hogy

Maniu előtt Miklós herceg kijelentette, hogy lemondana a régensségről. A liberális értesülések azt is tudják, hogy Maniu erős dilemmában van a választ illetőleg.

Az Adeverul mindezekhez a saját információit fűzi és azt írja, hogy formális lemondásról szó sem volt, bár nem lehetetlen, hogy Miklós herceg a lemondási vágyának Maniu előtt kifejezést adott. Mégis nem tartják valószínűnek, hogy ilyesmire sor kerüljön és a parlament vakációja aligha fog megrövidülni. A cikk Miklós herceg viselkedését az ifjuság romantizmusa tükrében állítja be azzal a megjegyzéssel, hogy a történelem megismétlődött.

Miután a régensváltozás főleg Károly visszatérésével állana összefüggésben, a lap megjegyzi, hogy kiváltkép az ellenzék tiltakozik az új szituáció ellen.

A Cuvantul szerint, a karácsonyi ünnepek alkalmával Miklós herceg és Károly extrónörökös között a legkellemesebb táviratváltás történt, amit a liberálisok a királyi régensről nem helyeselték. A lap szerint a liberális párt egy tartalékos tábornok tagja a közel-

lett adókönyvet szerzeni. Aki globális adóval hátralékban van, nem kaphat semmilyen közokiratot, vagy bizonyítványt.

Minden kereskedő, iparos és vállalkozó köteles 10.000 lej bírság mellett bejelenteni az év végén minden alkalmazottját és annak töle kapott keresetét.

Azon cég és könyvelője, ki hamis mérleget készít, az adó kettős összegével egyenlő bírságot fizet, kik külön könyvelést vezetnek, azok 50.000 lejig terjedhető bírságon kívül büntetőjogilag is üldöztetnek. Ezen büntetés részvénytársulatoknál öt millióra emelkedik.

Bírság terhe mellett kötelesek a részvénytársaságok az igazgatósági, felügyelő-bizott-

mulban kihallgatáson jelent meg a régenseknél és panaszkodott a kormány ellen, hogy az carlista propagandát fejt ki. Előadta, hogy a rikkancsok az uccán ilyen címeket kiabálnak:

„Visszajön Károly az országba!”

Erre ő egy rendőrnek szólott, hogy akadályozza meg a rikkancsok kiabálását, amire a rendőr azt mondta, hogy jól teszi Károly, ha visszajön. A Cuvantul még hozzáfűzi, hogy Miklós a panaszra a következőt mondotta:

„A rendőr igen jól beszélt!”

A tábornok leforrázva távozott és a liberálisok attól tartanak, hogy Károly visszatérésére a legközelebb tényleg sor kerül.

A Lupta szintén foglalkozik az ügyvel. Véleménye szerint, a Károly-kérdés ismételt felvetésével csak politikai zavarokat akarnak egyesek kelteni, anélkül, hogy ez sikerülne, mert a dinasztia jól tudja, hogy mit tesz és nem engedheti meg a királyi család tekintélyének megsemmisítését.

Mindezekkel szemben a Rador távirati irodát felhatalmazták a következők közlésére:

Több bel- és külföldi lapban tendenciózus hírek jelentek meg Miklós régensherceg lemondási szándékára vonatkozólag. A miniszterelnökség a hírt kategorikusan megcáfolja.

Tiltakozó gyűlések az új sajtótörvény ellen.

Bucurestiből jelentik: A besszarabiai sajtószervezet tegnap nagygyűlést tartott, amelyen Junian igazságügyminiszter új sajtótörvénye ellen tiltakoztak. Elhatározták, hogy hasonló akcióra kéri fel az ország többi sajtószervezeit.

Bucurestiből jelentik: A szocialista párt tegnap este ülést tartott, amelyen színén az új sajtótörvény ellen foglaltak állást. A sajtószabadság újabb veszedelemét látják a törvényben, amely ellen úgy a parlamentben, mint a gyűléseken tiltakozni kell. Leszögezték, hogy a tervezet ellen a legélesebb harcot indítják.

sági díjazásokat bejelenteni. Végül a törvény drákói szigorral bünteti a tisztviselőt, ki összejátszott az adózóval és hamis adatokat bizonyított.

A törvény büntetlenséget ígér azoknak, kik eddig nem voltak megadóztatva, ha 1930. februárjáig jelentkeznek.

Ez volna dióhéjban a két törvény tartalma.

Ez alkalmával csak ismertettük az új adótörvényeket, amelyek most jelentek meg a hivatalos lapban. Kommentárokat nem fűzünk hozzájuk, hisz lapunkban már több ízben tettük kritika tárgyává ezeket az inkvizíciós intézkedéseket.

Az aradmegyei német párt négy helyet kapott a választói listán.

Pop C. István tárgyalásai a németek vezetőségével. — Az aradmegyei Magyar Párt holnap dönt a megyei választásokon való állásfoglalásáról. — Önálló, vagy paktumos lista? — Kitejelítették a törvényből a póttagokat.

Barabás Béla dr. hiába várta tegnap Pop C. István látogatását.

(Arad december 30.) A közelgő községi választások előkészítése, most a legfontosabb kérdése az aradi politikai életnek. Kétségtelenné vált, minden ellenkező híresztelésekkel szemben, hogy a Magyar Párt intézőbizottsága a párt tagozatainak belátására bízta, hogy önálló, vagy paktumos listával menjenek a választási harcokba. A Magyar Párt aradi tagozata még a mai napig nem döntött ebben a kérdésben. Bármi is lesz azonban a döntés, az bizonyos, hogy az aradi, illetve az aradmegyei magyarság érdekeit fogja képviselni. Az aradmegyei németek vezetői a tegnapi nap folyamán olyan határozatot hoztak, amely szerint a nemzeti-parasztpárttal kötnek paktumot és a többségi párt ugyanannyi helyet biztosít számára, amennyi eddig volt a megyei tanácsban. Ebben a kérdésben azonban érdekes komplikációk állottak be. Tegnap este Pop C. István kamarai elnök tárgyalásokat folytatott az aradmegyei németek vezetőivel és a tárgyalások folyamán kiderült, hogy az

uj közigazgatási törvény megfeledekezett a póttagokról.

Az új törvény ugyanis csak a rendes tagokat említi meg és a póttagokról egyetlen szó sem áll benne. Ebből nagyon könnyen a legsúlyosabb zavarok állhatnak be, mert ha valami ok miatt egy tanács tag állása megüresedik,

nem lesz kívül pótolni és kénytelenek lesznek új választásokat elrendelni.

A nemzeti-parasztpárt tegnapi ülésén Pop C. István kijelentette, hogy a közös listára vonatkozólag érintkezésbe lép a németek vezetőivel és az aradi Magyar Párt elnökségével, illetve dr. Barabás Bélával. Dr. Müller Vendel vezetésével az aradmegyei németek vezetői tegnap este tárgyalásokat folytattak Pop C. Istvánnal és elvben meggyeztek, hogy

a németek az aradmegyei tanácsban négy rendes tagságot kapnak.

A póttagra vonatkozólag nem történhetett döntés, mert mint emittettük, valószínűleg véletlenségből kimaradt a közigazgatási törvényből. Pop C. István kijelentette a németek küldöttségének, hogy még a mai nap folyamán táviratilag vagy telefonon érintkezésbe lép a belügyminiszterrel, hogy a póttagságra vonatkozó szakaszt pótolja a közigazgatási törvényben.

A Német Párt vezetői ma értekezletet tartottak, amelyen megállapították, hogy az aradmegyei tanácsba a következő tagokat jelölik: Hunyár Algernon ügyvéd, Petz Ferenc újaradi, Wéber János schöndorfi és Gerlach József glogováci lakosokat. A mennyiben a belügyminiszterium utólag beilleszti a törvénybe a póttagságra vonatkozó szakaszt úgy póttagnak Runar Antal szentannai lakost jelölik. Az aradi városi tanács tagságra vonatkozólag úgy határoztak, hogy dr. Müller Vendel ügyvédet fogják jelölni.

Pop C. István tegnapi beszédének az a része, amelyben kijelentette, hogy a Magyar Párttal, vagy Barabás Bélával lép érintkezésbe, nagy érdeklődést keltett Aradon. Emékezetes még, hogy az Averescu kormány alatt Mironescu jelenlegi külügyminiszter támadást intézett dr. Barabás Béla szenátor ellen a szenátusban és kérte mandátumának megsemmisítését. A támadás annak idején állítólag Pop C. István információi alapján történt és különösen politikai körökben az volt a nézet, hogy az incidens miatt feszültség van dr. Pop C. István és dr. Barabás Béla között. Ma délután felkerestük Pop C. István kamarai elnököt, aki éppen fontos tanácskozásokat folytatott párttagjaival.

— Bocssáson meg, de nagyon el vagyok foglalva és csak pár percet szentelhetek ön-

nek — mondotta lekötözött udvariassággal. — Igen, azt mondtam, hogy érintkezésbe lépek a magyar- és német-párt vezetőivel. Beszéltem P a r e c z Béla dr. képviselő urral, aki kijelentette, hogy pártja fog dönteni a közös lista felett. Tárgyalásokat folytattam a németek vezetőivel is akikkel elvben meggyeztem a megegyezés.

Pop C. István elbucszott és visszasietett a másik szobába, ahol várták hívei. Dr. Barabás Bélát kerestük föl.

— Én a lapok híradása alapján egész nap vártam Pop C. István urat, de nem jött. Meg vagyok győződve arról, hogy nem az évekkel ezelőtt történt szenátusi incidens

Merénylet a danzigi osztrák alkonzul ellen

Egy szolga rálőtt az alkonzura és nővére, majd halántékra lötte magát. — A diplomata és nővére sértetlenek maradtak.

Danzigból jelentik: Mayer Arnold osztrák alkonzul és nővére ellen Schultz Kázmér szolga merényletet kísérelt meg és revolverével kétszer rájuk lőtt. A golyók azonban célt tévesztettek és sem a konzulnak, sem pedig nővéreinek nem történt semmi baja. A merénylő,

miután a két lövést leadta, revolverét maga ellen fordította és halántékába lőtt. Életveszélyes sérüléssel, eszméletlenül szállították kórházba. Tettének oka ismeretlen. A szolga ittas állapotban tért haza és azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarásban követte el tettét.

A temesvári munkanélküliek felvonultak a városházára.

Nagyarányu tüntetés készült ma délután. — A város vezetősége tárgyalta a munkanélküliek küldöttségével és megnyugtatta a tömeget. — Holnap kinyitják a Munkás-Otthon üzemét.

Temesvárról jelenti telefonon az Aradi Közlöny tudósítója: A temesvári munkanélküliek ma délután nagyszabású tüntetést rendeztek a gyárvárosban és mintegy 2000 főnyi munkanélküli tömeg vonult fel, hogy azonnali segílyt követeljen. Izgalmas jelenetek játszódtak le a városban és percek alatt szétterjedt a hír, hogy a munkásság nagyarányú tüntetésre készül. A tüntető tömeg ekkor a városháza elé vonult és be akartak nyomulni az irodákba. A rendőrség ebben megakadályozta őket és csak egy küldöttséget engedtek be a városháza épületébe, kik a polgármestert keresték.

Az irodában azonban mindössze csak egy tisztviselő tartózkodott, aki közölte, hogy Baran Coriolan dr. interimár-bizottsági elnök már eltávozott hivatalából. A tüntető tömeg ezalatt a városháza előtt várakozott meglehetősen izgalmas hangulatban és türelmetlenül várták, hogy a küldöttség visszaérien Nem-

sokára megjelentek a városházán a hatóság vezetői és Baran Coriolan dr., amikor észlített, hogy a tüntető munkások a városházán előtt tartózkodnak, azonnal odasietett és ment a hivatalába.

A munkásküldöttség vezetője előadta a munkások kívánságait, amely szerint azonnali munkanélküli segílyt, fát kérnek és a Munkás-Otthon üzemének azonnali megnyitását kívánják, majd a hatóságok vezetői vonultak vissza tanácskozásra. A tárgyalások után Baran Coriolan dr. közölte a munkásokkal, hogy a Munkásotthon üzemét, mozzát és könyvtárát holnap reggel megnyitják, úgy hogy csupán a szakszervezetek irodái maradnak továbbra is zárva. A faszegély ügyében kérte a munkásság vezetőit, hogy holnap keressék fel és akkor fog velük tárgyalni, míg a pénzsegélyek ügyében január 2-án fog tanácskozni.

Keppich István lemondott a Zsidó Ifjúsági Kulturkör elnökségéről.

A Kör 30 tagu küldöttsége maradásra kérte fel a népszerű ifjúsági elnököt.

(Arad, december 30.) A Zsidó Ifjúsági Kulturkör szombati, táncdal egybekötött műsoros estjén Keppich István a műsor végén mondott záróbeszédében bejelentette, hogy a kör elnökségéről más irányú elfoglaltságai miatt lemondott. Keppich István lemondása nagy feltűnést keltett, mert az ambiciózus és közszeretben álló fiatal ember egyik kezdeményezője a kör megalakításának és azóta agilis vezetője volt. Nagyrészt az ő fáradságát nem ismerő munkabírásának és lelkesedésének köszönhetőek mindazok az eredmények, amelyeket a kör fennállása óta elért.

Vasárnap délután a kör vezetőségének és elnökségének mintegy harminc tagu küldöttsé-

ge kereste fel Keppich Istvánt és Bornstein Ernő titkár meleghangú beszédében rámutatott azokra az érdemekre, melyeket Keppich szervezett és kérte a küldöttség nevében, hogy változtassa meg elhatározását, mert a vezetőség és a választmány ragaszkodik az ő személyéhez. A vezetőség ígéretét is tolmácsolta, hogy a jövőben fokozottabb tevékenységgel lesznek az elnök segítségére. Keppich István megfogadta a küldöttséget és megköszönte a személye iránt megnyilvánult bizalmat. Majd kijelentette, hogy bár elhatározása befejezett volt, a szép szavak és a személye iránt megnyilvánult bizalom e spontán megnyilvánulása arra késztetik, hogy néhány napi gondolkozási időt kérjen és csak azután fogja elhatározását közölni. A kulturkör tagjai remélik, hogy Keppich István elhatározása az egyesület javára fog eldőlni és továbbra is a kulturkörnek vezetője marad, amely olyan szép eredményeket mutatott fel eddig.

Ghandi kibontotta Indiában a függetlenség lobogóját.

Kongresszus, melyen 30.000 ember vesz részt. — Elvetették az Angliától való teljes elszakadástól szóló indítványt. — Az angol lapok Leninhez hasonlítják Ghandit.

Lahoréból jelentik: Az indiai alkotmány-újító kongresszuson Niru elnöke alatt 30.000 ember vett részt. Az elnök a kongresszust az indiai zászlóval a kezében kezdte meg. A kongresszusnak a lelke természetesen Ghandi volt, kinek indítványát, melynek jelszava: „India függetlensége“, elfogadták, azonban elvetették mindazon indítványokat, amelyek az Angliától való teljes elszakadást, az adó megtagadást és a többi baloldali törekvéseket támogatják.

A londoni sajtó az indiai helyzetet, dacára ennek, komolynak találja és felemlíti azokat az ezrekre menő harcosokat, akik eddig is már mintegy tízezren érkeztek a kongresszus-

ra és akik nem tudják elfelejteni az őket ért sérelmeket. Ezeknek a kongresszushoz való viszonya kétséges, azonban Ghandi igyekszik őket is megnyerni a kongresszusnak.

Londonból jelentik: A sajtó nagy cikkében foglalkozik az indiai eseményekkel, amelyek: végeredményben nem tartanak komoly jelentőségűnek. Felszólítják a kormányt, hogy mutassa meg a brit világbirodalom hatalmát és ne tűrje a nép ámtását. A lapok hevesen támadják Ghandit. Az egyik lap szent embernek nevezi ugyan, de erősen hasonlít Leninhez.

Irányítása örvénybe sodorja az indus népet, amelyből Anglia fogja kiemelni.

Az Aradi Ipar- és Népbank izgalmas lefolyású közgyűlése.

Durva támadások a volt igazgatóság és a felszámoló-bizottság ellen. — „Voltam már bankgyűlésen, ahol néhány urat kidobtunk az ablakon.“ — Fejér Gábor: „Mutassanak olyan felszámolás alatt levő bankot, ahol a betétesek követelésük 85 százalékát megkapták volna.“ — Félbeszakadt a betétesek és részvényesek mai ülése.

A felszámoló bizottság a betétek nyolcvanöt százalékát kiízigette.

(Arad, december 30.) Az Aradi Ipar- és Népbank felszámoló-bizottsága ma délután öt órára közgyűlésre hívta össze a bank részvényeseit és betéteseit. A közgyűlést az Iparkamara nagytermében tartották meg, de hat órára a kamara által összehívott ülés miatt fel kellett azt függeszteni. A termet teljesen megtöltötték az érdekltek és a gyűlésen mindvégig a felszámoló-bizottság jelentéséhez való hozzászólásokkal kapcsolatban, izgalmas hangulat uralkodott. A közgyűlést Marcus Mihály dr., a felszámoló-bizottság elnöke nyitotta meg, majd Biró Rezső felolvasta a bizottság jelentését, amely szerint szép eredményt sikerült elérni, mert

a betétesek megkapták betéteik nyolcvanöt százalékát.

A fennmaradt tizenöt százalékot is módjában volna kiízigetni a felszámoló-bizottságnak, azonban a bank hivatalnokai nyugdíjigények és más anvagi követelések kifizetése végett pert indítottak a bank ellen. A per eldőltekig kénytelenek a fennmaradt tizenöt százalékot visszatartani.

Bohn Károly, aki drágán vásárolt részvényei miatt nagy veszteségeket szenvedett, erőlyes hangon támadja a bank volt igazgatóságát és bírálja a felszámoló-bizottság működését. Beszédét ingerült közbeszólások zavariák. Az elnök több ízben nyugalomra inti a megjelenteket. Bohn Károly törvénytelennek tartja, hogy elhunyt részvényesek részvényeivel is eljönnek szavazni a gyűlésekre. Állítja, hogy a felszámoló-bizottság jegyzőkönyveit egyesek érdekében megváltoztatták.

Beszéde közben óriási zaj keletkezik, az elnök olyan erővel rázza a csengőt, hogy az eltörik. Valaki a megjelentek közül, anélkül, hogy szót kért volna, válogatatlán kifejezésekkel illeti a bank vezetőségének egyes tagjait. Az elnök, miután

Csendélet karácsony estéjén.

Egy liter bor miatt összeveszett szomszédjával és felgyújtotta annak csürijét.

(Arad, december 30.) Stancu Toma toki gazdálkodó állott ma Ludosan vizsgálóbíró előtt. Gyújtogatás büntette miatt tartóztatta le a csendőrség. Stancu szomszédja Muresan Petre gazdálkodó karácsony estére bort hozott magával Radnáról. Azért ment be a szomszédos községbe, hogy jó bort vásároljon a szent estére és kedélyes hangulatban ünnepelte meg családjával karác-

többször csendre intette, kijelentette, hogy

ha tovább zavarja a gyűlés menetét, kénytelen lesz kivezetetni a teremből.

Az illető, aki eddig ült, most felugrik és hangosan kiáltja:

— *Putici a nevem! Nem félek senkitől, én voltam Bécsben egy bankgyűlésen, ahol néhány urat kidobtunk az ablakon!*

Hatalmas lármát keletkeztet. Az elnök csak nehezen tud csendet teremteni. Ezután Fejér Gábor vezérigazgató emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy amikor elvállalták az Aradi Ipar- és Népbank felszámolási munkáját, elsősorban azoknak az érdekében tették, akik a szerény keresetükből összekuporgatott pénzüket helyezték el a bankban.

— Ezeknek a kisembereknek az érdekeit képviseljük. — mondotta Fejér Gábor. — Vissza kell utasítanom minden jogosulatlan támadást, mert érdemtelenül ér bennünket. Önzetlenül dolgoztunk és azok az urak, ak'k tulzott idegességgel hirtelen bennünket, mutassanak még egy felszámolás alatt lévő bankot, ahol a betétesek megkapták befizetett pénzüknek nyolcvanöt százalékát.

De biztos reményük lehet arra is, hogy visszakapják a fennmaradt tizenöt százalékot is.

Ismerteti továbbá a felszámoló bizottság jövőben követendő magatartását és kimutatja, hogy a bizottságot ért támadások annyira elfogultak, hogy maguk a támadók sem vehetik komolyan azokat. A nagy figyelemmel hallgatott beszéd lecsendesítette az izgatott hangulatot. Ezután Marcus Mihály elnök bejelentette, hogy kénytelen az ülést felfüggeszteni, mert át kell adni a termet az Iparkamarának. A közgyűlés folytatásának idejét a felszámoló bizottság legközelebbi ülése határozza meg.

cseny előestéjét. Stancu, amikor meghallotta, hogy szomszédja bort hozott, átment hozzá és kért tőle egy literrel. Muresan azonban erre nem volt hajandó és ezen összeveszttek s amikor a veszekedés hevében Stancu meg akarta ütni szomszédját, Muresan kidobta lakásából. Ez annyira felbosszantotta Stancut, hogy másnap este szomszédjának udvarára lopózott és felgyújtotta annak csürijét. A tüzet sikerült ugyan idejében lokalizálni, de így is igen tekintélyes kárt okozott. A gyújtogatót előállították a vizsgálóbírószágon, ahol Ludosan vizsgálóbíró elrendelte ellene az előzetes vizsgálati fogságot.

Barnánénál

ma nagy

Szilveszteri gyakorló-est.

A haladó-kolon 4-én, este 9-kor kezdődik

MERÉNYLET AZ ARGENTINAI KÖZTÁRSASÁGI FINÓK ELLEN!

Hippolyte Irigoyen az argentinai köztársaság elnöke ellen, mint azt megírtuk, egy olasz anarchista revolvermerényletet követett el. Az elnök sértetlen maradt, a merénylet agyonlőtték.

Bonyodalom egy aradi orvos hitközségi tagsága körül.

(Arad, december 30.) Érdekes ügy foglalkoztatta izgalmas gyűlés keretében tegnap az aradi neolog hitközség vezetőségét. Az ülés programját dr. Kupier Miksa ismert aradi orvos felvételi kérelme töltötte ki, amely már hosszabb idő óta felszinen szerepelt kérdése volt az aradi zsidóságnak.

Dr. Kupier Miksa a közeljövőben ugyanis felvételi kérelemmel fordult a neolog hitközség előljárási bizottságához. 1925-ben, amikor dr. Kupier Aradra jött, a neolog hitközség szabályszerűen fölvette a tagjai sorába. Erre az orvos válaszolt, hogy ő már az orthodox hitközség kötelékébe lépett és nem kíván két hitközség tagjai sorában szerepelni. A válasznak megfelelően akkor dr. Kupier a neolog hitközség töröltte is tagjai közül. A nemrég beérkezett felvételi kérelmével előbb az előljárási bizottságot, amely arra való hivatkozással, hogy dr. Kupier nem nyilatkozott, vajjon kilépett-e időközben az orthodox hitközségből, elutasította a kérést. Különösképpen azért volt a döntés elutasító, mert összeférhetetlennek tartotta az előljárási bizottság, hogy a neolog hitközség egyik tagja egy másik hitközségnek is tagja legyen és egyszerre két hitközségben is gyakoroljon jogokat. Szentes Henrik előljárási tag felelőssége folytán az ügy a hitközség vezetőségi plénuma elé került, amely tegnap ült össze a kérdésben. A 32 vezetőségi tag jelenlétében megtartott gyűlés meglehetősen izgalmas körülmények között folyt le, mert a hivatalos állásfoglalással szemben igen sok híve volt dr. Kupiernek is. Végül is azonban az ülés helybenhagyta az előljárási bizottság és dr. Kupier Miksa ezúttal nem kerülhetett be a neolog hitközség tagjai sorába.

Dr. Schütz Henrik elnök nyitotta meg az ülést, ismertette a felvételi ügynek részleteit, előzményeit és betérjesztette a vezetőség javaslatát, hogy az előljárási döntés indoklásait elfogadva, utasítsák el dr. Kupier kérelmét. Ezután Szentes Henrik, majd dr. Fuchs Albert a felvételt mellett, dr. Kelemen Gábor, Ráskai Miksa, Adler Andor és Deutsch Andor viszont a felvétel ellen szólaltak fel. A vitát eldöntőleg az elnök titkos szavazásra tette föl a kérdést, amelyen 19 szavazattal 13 ellenében elvetik a felvételi kérelmet azzal a hozzávalással, hogy a kérés teljesítése akkor megörténhetik, ha dr. Kupier kilép az orthodox hitközségből és azt be is igazolja.

Ma Szilveszter este nagy karneval ünnepély a Városi Kávészá emeleti (volt Lloyd) helyiségében. Legnagyobb szórakozást nyújtó program, az aradi színház tagjainak felléptéve

Griliás malacok

saját
készítményükizárólag dióból és mogyoróból készítve. Kül-
földi jux figurák, kéményseprősök és pipz-
malacok nagy választékban, olcsón kaphatók

WILD

Cukorkakereskedés a
Minorita-palotában és
Cukrászdában, a Lutherá-
nus templommal szemben.

Bűnvádi feljelentés a Hermes-bank ellen.

A Lloyd-kávéház tulajdonosa feljelentésében csalással vádolja a fizetés-
képtelen pénzügyintézetet.

(Temesvár, december 30.) A temesvári Hermes-bank botránya egyre nagyobb hullámok kavart fel és még mindig az érdeklődés homlokterében áll. A bankbukás áldozatai kétségbeesetten várják a fejleményeket és különösen fokozza az izgalmat, hogy még mindig a legnagyobb titkolózással kezelik mindazt, ami a bank körül történt és a legujabb közgazdasági rémregény részleteit még sűrű homály fedi. Önmagától felvetődik azonban a kérdés, hogy kinek, vagy kiknek a könnyelműsége és hanyagsága idézte elő, hogy most a kisemberek százai kétségbeesetten reszketnek megtakarított vagyonaikért, amit jóhiszeműen a magas kamatot ígérő és biztosnak látszó pénzügyintézetnél elhelyeztek. Különös izgalmat keltezt a városban az a hír, hogy a bank több fedezetlen csekket is adott ki, ami igen súlyos következményekkel járhat.

Most újabb részletek kerültek nyilvánosságra. Megállapítást nyert, hogy a Hermesnél szegényeknek és diákoknak megtakarított pénze ment veszendőbe. Weinberg Pál, a Hermes igazgatója rábeszélte az egyik előkelő temesvári ügyvédet, hogy egy temesvári hitfelekezet szegényei javára gyűjtött pénzt kamatoztatás céljából helyezze el a Hermes-bankban. Ez még is történt és most a szegények pénze is elszórt Hasznó sors érte azt a pénzt is, amit

az egyik temesvári iskola diákjai gyűjtöttek össze maguk között, hogy kamataiból az iskola volt növendékei közül az arra legérdemesebbet támogassák további tanulmányaikban.

A Hermes ellen egyébként ma újabb bűnvádi feljelentés érkezett a temesvári ügyészhez. Kemény Béla, a Lloyd kávéház és Taverna tulajdonosa volt a feljelentő, aki elmondta feljelentésében, hogy szerződést kötött az Aradon is jól ismert Ligeti Béla Hubertus jazz-zenekarával és előlegként 18.000 lejt utalt át a Hermes utján a zenekarnak Bucurestibe. Ligeti azonban közben más szerződést kötött és a címére érkezett pénzt nem vette át, hanem utasította a bucaresti bankot, hogy azt küldjék vissza Temesvárra, Keménynek. — A Lloyd tulajdonosa a pénzt visszakövetelte, de nem fizették vissza neki, mire család miatt megtette a bűnvádi feljelentést a pénzügyintézet ellen. Arra hivatkozik feljelentésében, hogy mikor a pénz visszaérkezett Bucurestiből a bank még aktív volt és mégsem fizette ki a pénzzel pedig elkövette a család büneselkenyét. Az ügyészség a feljelentés alapján megindította a bünygyi vizsgálatot. A botrány egyre dagad és mindennap újabb és újabb részletek kerülnek napvilágra a szenzációs bankbukással kapcsolatban.

Irodalom és művészet

* A színház műsora. Kedd este A. szerda este B. hértelenben: Tomay és társa, szenzációs operettújdonosság, itt először, fényes kiállításban: Kedd éjjel 11 órakor és szerda délután: nagy kabaré.

* Budapesti színházak heti műsora. Budapestről jöttük: A budapesti színházak heti műsora a következő: Vigaszínház, Kedd este: Matyika színésznő szírienne lenni; éjjel: Juliusi éjszaka (először). Szerda, péntek, vasárnap este, hétfő: Matyika színésznő szírienne lenni Csütörtök, szombat: Juliusi éjszaka. Vasárnap délután: Az első feleség. — Magyar Színház, Egész héten minden este, szerda délután és vasárnap délután: Talpig uriember. Szombat délután: Tamás bátya kunyhója (gyermekelőadás). — Fővárosi Művész Színház, Kedd este: Te nem ismered Verát!; éjjel fél 11-kor: Te nem ismered Verát! (kabaréval egybekötve). Szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap, hétfő este: Te nem ismered Verát! Szerda délután, vasárnap délután és hétfő délután: Winneton, a prairiek hőse (ifjúsági előadás). — Belvárosi Színház, Egész héten minden este (kedden fél nyolc órakor és fél tizenegy órakor): Utolsó kaland Szerdán délután és vasárnap délután: Tizennyolc évesek. — Városi Színház, Kedd este, szerda délután és este, péntek, szombat este, vasárnap délután és este, hétfő délután és este: Katica, Kedd éjjel: Szilveszteri kabaré, Csütörtök: A király; Jolantha. Szombat délután: Hoffmann meséi. — Királyi Színház, Kedd este: Régen és most., éjjel: Szilveszteri kabaré. Szerda délután: Tommy és Társa; este: Régen és most. Csütörtök, péntek: Nincsen előadás. Szombat: Sisters (először.) Vasárnap délután: Diákszereltem; este: Sisters. — Új Színház, Kedd este: Béla, aki 26 éves; éjjel: Szilveszteri kabaré. Szerda délután: Gyermekelőadás; este: Béla, aki 26 éves. Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap este, hétfő: Béla, aki 26 éves. Vasárnap délelőtt: Gyermekelőadás; délután: Égő város. — Andrassy-uti Színház, Egész héten minden este: Bajor Gizi, Somlay Artur, Vaszary Piroska, Békefi László, Bársony-Dajbukát, Kókény, Radó, Peti felléptével: Szenzáció; Pesti gyerekek; Mari katonája; Erekségi után; Pisztolymbárbaj. Terézvárosi Színház, Egész héten minden este: Góthné-Kertész Ella, Góth Sándor, Rózsahegyi Kálmán, Salamon Béla, Rajna Alice, Boross Géza, Gárdonyi Lajos: Helyet a fiataloknak; Weck-end; A tordai hasadék; Léda és a hattyu; Békekonferencia; De el ne felejtse; Éjjel a Missisippin; A csaradi; A freskó; Boross Géza új magán számokkal, stb. stb. — Bethlen-téri Színház, Egész héten mindennap: Megnyitó kabaré-műsor; Trianon; Csikágó; A híd; Bethlen és a medve; Ágyaralók; Magán számok, stb. — Royal Orfeum, Egész héten minden este: Cortini; Irwin Twins; Frillis; The Wire Larsen; John Bayer; 2 Glovers; Orest Noverro; Sugar Flóri, Érczkövy, stb. stb.

* Műkedvelő előadás Pancotán. Az erdélyi katolikus népszövetség pancotai tagozatának ifjúsági egylete december 27-én este kitűnően sikerült műkedvelő előadást rendezett,

melyet táncmulatság követt. Az ifjúsági egylet tagjai ez alkalemmal az „Obsitos” című operettet adták elő, melynek minden várakozást felülmúló sikere volt. Az előadás megrendezéséért Schauer Károlyt és Weisz János kántortanítót illeti a dicséret. A szereplők: Stefula Margit a nemzetes asszony szerepében, Hollocker Anna mint Malesika, Hermle Antal mint Buzogány Márton, Pecho Gusztáv Jóska szerepében, Walter Géza Százszorszép szerepében, Scherer Sebestyén mint Tihamér, Henny Baba mint Piroska, Péter Lajos Andris szerepében, Huros Márton Bálint szerepében, Péter István az öreg paraszt megszemélyesítője, Péter Magda és Schmidt Gabika mint szolgálók, Schillinger Terus Kati szakácsné szerepében, Kleindl Jakab mint Bezirker, Weisz Károly a hetes, Rubinstein Loli és Wolf Rózsika mint arató lányok mind egytől-egyig igen ügyesen játszottak és méltán érdemelték ki a nagyszámu közönség viharos rapseit. — Schauer Károly főrendező felvonások között többször hívták ki a függöny elé és meleg ünneplésben részesítették fáradhatatlan munkájáért, jó izléséért és a rendezés sikeréért.

* Fényesen sikerült gyermekelőadás Kisjenőn. Karácsony másodnapján a kisjenői Iparos-Otthon összes helyiségeiben a róm. kat. iskola karácsonyi előadást rendezett. A hangver-

Ertesítés!

Megnyit BUCUREȘTIBEN a 16-
város központjában

„HOTEL VENETIA“

Str. Piotor Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bejárat a Caloa Victorian. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazóurak a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel:

„VENETIA SZÁLLODA” vezetősége
Moisescu, tulajdonos.

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és javítások legolcsóbban

Schvartz Arpád-nál

Str. Brncovici 1. (Farkas nálinkaüzlettel szemben.)

senytermet Kisjenő előkelő közönsége zsufolá-
sig megtöltötte. Az előadást dr. Lőrinczy Gyula hitközségi elnök nagyhatású üdvözlőbeszéddel nyitotta meg. A szereplő gyermekök közül kiválóan szerepeltek: Toldy Erzsike, Ludvig Nusi, Marián Bandi, Krasztel Lujzi, Ferenczy Irén, Csomány Elja, Csomány Bözsi, Kern Péter, Puszkó Manci, Ciszter Gizi, Igna Ella, Stekli Ilon, Unk Mária, Sz. Nagy Ica, Benkő Zoltán, Bakonyi Mária, Ladányi Sándor. Az előadás gyöngye: Deák Irén. Jól szerepeltek: Tóth Manci, Tóth László, Tóth Jenő, Farkas Ilon, Lehoczky Kálmán, Reimüller Gyula, Bakonyi László, Csordás Mihály, Marksteiner Rudolf, Takács Mihály, Volfram Károly és Daróczy István. Az előadást Takács János plébános záróbeszéde fejezte be, mely a közönséget mélyen meghatotta. Az előadás rendezése Boros Károly kántor-tanító érdeme.

* A Zsidó Kulturház vasárnapi Chanuka-ünnepélye. A Zsidó Kulturház i. hó 29-én telt ház előtt ismételte meg Chanuka-ünnepélyét részben új műsorszámokkal. Az ünnepély fénypontja a kis 11 éves Engelberg János cselőszáma volt. Ilyen kis embert a nagy hangszer mellett látni: maga is valóságos élmény, amelyet a biztos fellépés és tiszta muzikalitás tett teljesebbé. Dr. Herzog Sándor emelkedett ünnepi beszéde, Weisz Böske kedves, melegságu dalai, Chilevitz Rózi átérzett és hűen interpretált szavaiata és Weisz főkántor művészi előadott Rubinstein-dalai biztosították minden műsorszám sikerét. A zongorakíséretet Békefi-né-Szalay Aranka és Stern Magda ur-hölgyek látták el a töltök megszokott készséggel és biztonsággal.

* Eltávozik Aradról Nagy Anci. Nagy Anci, az aradi színház egyik primadonnája és a színház igazgatósága között a közelmúltban bizonyos nézeteltérés támadt, amelynek eredményeképpen Nagy Anci január elsején eltávozik az aradi színház kötelékéből. Valószínűleg Gáspár Jenő szintársulatához szerződik, aki jelenleg Marosvásárhelyen állomásozik. Szó van arról is, hogy Nagy Anci egy magyarországi színház kötelékébe lép.

* Tommy és társa minden este az aradi színházban. Estéről, estére növekvő érdeklődéssel fut az aradi színház műsorán ez a remek operett, amely valósággal elbűvöli a közönséget kedves szövegével, pazar kiállításával és nagyszerű előadásával. Kertész Manci a legpompásabb Tommy, Viola Margit, L. Kiss Mariska, Veér Polett, Fekete Cica, Szepessy Edit, Balázs, ifj. Szendrey, Kassay játszik a főszerepeket — kitűnően. A Tommy és társa ma, holnap és holnapután is színikerkül.

* Nagy szilveszteri kabaré a színházban. Minden évben a szintársulat művészei teremtik meg a közönségnek a legkitűnőbb szilveszteri szórakozást. 11 órai kezdettel holnap, kedden este is megrendezik ezt a remek szórakozást a szintársulat tagjai és válogatott műsorral fogják megkacgatni a közönséget, hogy mindenki a legvidámabb hangulatban evezzen át az új esztendőbe. A szintársulat minden elsőrendű tagja: Viola Margit, Kertész Manci, Balázs, ifj. Szendrey, Kassay, Csengeri Ica, Szepessy Edit, L. Kiss Mariska föl-lep a kabaréban, amely két kitűnő egyfelvonást is ad. Külön érdekessége lesz az éjszakának a szokásos malacorsolás. Mindent egybevetve, ez a legremekebb szilveszteri programja a közönségnek, amelynek értékét garantálja, hogy Górmory főrendező állítja össze. A kabarét újv délutánján megismétlik.

Városi Kávéházban szombaton, 4-én nagy Tombola-est.

H I R E K.

Segélyakció a munkanélküliekért.

Három népkönyha nyílik meg Aradon. — A város 100.000 lejt utalt ki a népkönyha céljaira. — Megindultak az adakozások.

(Arad, december 30.) Ma délelőtt ülést tartott a megyeháza alispáni hivatalában az aradi munkanélküliek segélyező bizottság, Lázár Ágoston dr. alispán elnökletével. Az ülésen, amelyen Tarnoveanu munkügyi felügyelő is részt vett, véglegesen megállapodtak abban, hogy január elsején reggel két népkönyha nyílik meg Aradon a munkanélküliek részére, az egyik a ligetben, a másik a szegényházban. A végleges megbeszélés szempontjából Velcsov Géza dr. helyettes-elnök, Tarnoveanu munkügyi felügyelő és Fancsali párttitkár, a munkanélküliek megbízott vezetője átmentek a városházára, ahol Lulai dr. elnökkel folytattak tárgyalást. A felügyelő bejelentette, hogy a miniszter 200.000 lejből 100.000 lejt bocsát rendelkezésére. Ugyanennyit ad a város egyelőre 200.000 lejt népkönyhahoz. Szó van arról, hogy január mellett január hónap folyamán is nyílnak meg, hogy a perifériák nyíltabb elláthatóságát.

A népkönyha fenntartása érdekében is fordul segítségért. Az adakozás kezdődött, amennyiben Braun N. ékkereskedő 2000 lejt adományozta. Lulai Cornel dr. interimár bizottság is felkéri a polgárságot, a népkönyha fenntartásához, akár természetben adományokkal és pénzzel is. Fontosnak tartják a munkanélküli levélfontosságát, hogy valaki egyáltalán keresse fel a várost, az adományozásokat is a polgármesteri hivatal, amely erre juttatja azokat.

6. szám alatt levő írték ma a város vezetésében részleges kezelést adnak a város most intézkedéseitől. A legfontosabbak az egészségügyi és a szociális felügyelőség, a városháza és a polgármesteri hivatal.

A felügyelőség a népkönyha közlését kérte, akik a munkanélküliek az amszterdami szociális munkásokhoz, holnap délelőtt jelentkezni tartoznak a városházán, ahol a népkönyha való értékelésére is szerepelhetnek a munkügyi felügyelőség felkéri egyben személyzetét, hogy szin-

igen tisztelt hirdetőfeleinket, számunkba feladni szándékukat kedd déli 12 óráig a polgármesteri hivatalunkhoz, hogy azok a hirdetésben megjelenhessenek.

Letek a Minorita-templomában az aradi Minorita-templom sorrendje a következők szerint: Holnap délelőtt kezdettel, véget ér az Ottó plébános. A jövő év folyamán elhunytak adatait. Újév napján a városi önkormányzat ünnepi alkalommal, majd az Újévi ünnepi alkalommal, majd az Újévi ünnepi alkalommal, majd az Újévi ünnepi alkalommal.

Étvágytalanok

Dr. Ferrol Vastap
Gyógyász, Arad.

Viharos vasutasgyűlés Bucurestiben.

A CFR. személyzete erőiesen tiltakozott a B-lista ellen. — Vidrighin is megjelent az ülésen és a viszonyok javítását ígérte. — „Ezentúl a pénztárba és nem a pénztár mellé fog befolylni a jövedelem.”

Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt népes vasutaskonferencia volt Bucurestiben, amelyen megjelent Stan Vidrighin vasuti vezérigazgató is. Az ülésen élesen követelő kijelentések hangzottak. A felszólalók közül többben emellett szálltak síkra, hogy vegyék figyelembe a kinevezéseknél és az áthelyezéseknél a szerzett jogokat és az iskolázottságot. Hogy ne csak a felsőbb osztályoknak, hanem az alsóbbaknak is kedvezzen az igazgatóság. Követelték, hogy ne csak büntessenek, hanem adjanak megérett lehetőséget. Ne küldjenek nyugdíjba 1000 lejekkel vasutasokat.

Stan Vidrighin válaszolt a követelésekre. Beszédében garantálta, hogy a jövőben

nem a kassa mellé, hanem a kasszába fog befolylni a jövedelem.

Flisnteri, hogy igazságot kell tenni az átlie-

Sár- és hócipő

eredeti gyári árak mellett

LINOLEUM

STECKL ADOLF cégnél

Bucuresti ARAD Brasov.

— Iorga professzor Párisban, Bucurestiből jelentik: Iorga Miklós professzor elutazott Párisba, hogy a Sorbonneon megtartsa szokásos előadásait. A professzor január végén, Amerikába utazik, hogy egy kulturális egyesület meghívásának tegyen eleget. Visszatérése február közepe táján várható.

Kelengye vásznak legolcsóbban STRASSER

divatáruházában szerezheti be.

— Kommunista-tüntetés Iasiban. Iasiból jelentik: Tegnap hatvan munkanélküli vörös zászlóval tüntetett az utcákon és az Internacionálét énekelte. A rendőrség 35 egyént letartóztatott közülük. Kihallgatásuk után 4 szabaddá került. Délutánra újabb tüntetést kíséreltek meg, a rendőrség azonban még idejekorán közbelépett.

— A pápa először vett részt nyilvános ebéden. Rómából jelentik: A vatikáni etikett szerint, a pápa mindig magánosan szokott étkezni. Karácsonykor első ízben fordult elő, hogy a pápa néhány rokonát hívta meg ebédre. Az etikettet annyiban őrizték meg, hogy a pápának külön asztalnál terítették, de asztala egész közel volt vendégei asztalához.

— Elsimult a Litvinov—Herbette-affér. Kovnóból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a Litvinov—Herbette-incidens kölcsönös kimagyarázásokkal elintéződött. Litvinov mentegette eljárásának formáját, azonban továbbra is fenntartotta, hogy az orosz—kínai ügyben semmiféle jegyzéket nem fogad el, különösen olyan államoktól nem, amelyekkel semmiféle összeköttetése nincs.

Gramofonok és lemezek

nagy választékban

Hegedűsnél Aradon.

— Újév első hetében nem lesz fogadónap a városházán. A polgármesteri hivatal kedden és pénteken fogadja mindig a város közönségét. Holnap kivételesen elmarad a fogadónap, miután újévi zárlat előtt Lulai Cornel dr. interimár bizottsági elnök rendkívül el van foglalva. Holnap lesz ugyanis a városházán és a gépüzemeknél kasszazárlat, ezenkívül ugyancsak holnap történik meg az Aradhoz csatolt területek átvétele. A polgárság fogadása újév első hetében az elnök elfoglaltsága miatt elmarad.

Református NŐK

Árnyalt egybeköltött tevékenységük a Fehér Kereszt nagytornájában. A városi női egyesületből Aradon, a Református Nők és a Hartmann (Kereszt) női egyesületből Aradon, a Református Nők és a Hartmann (Kereszt) női egyesületből Aradon.

lyezéseknél. Kijelenti, hogy ezután csak olyan vasutast fognak alkalmazni, akinek megvan a kellő képzettsége. Ezekre iskolákat állítanak fel. Leszögezi a munkáspénztáraknál uralkodó szomorú helyzetet. Államias helyzetjavítást ígér és egyben arra fog törekedni, hogy a fizetéseket egységesítse és a szolgálati idő, meg a képesítés körüli helyzetet rendezze.

A közgyűlés ezután, 16 pontból álló memorandumot szavaz meg, amelyben arra kéri az igazgatóságot, hogy a személyzeti lista összeállításánál halgassák meg az alsóbb besorolású vasutasokat is. Hogy vegyenek fel a nyugdíjpénztárba minden jogosultat. Hogy adjanak olcsó lakást és ne emeljék azoknak a vasutasoknak lakbéréit, akik vasuti telepeken laknak. Tiltakoztak a memorandumban végül az ellen, hogy fizetésükből 2000 lejt garanciaként levonják.

— Államellenes izgatásért letartóztattak egy szlovák tanítót. Pozsonyból jelentik: Az itteni rendőrség politikai osztálya letartóztatta Cere Dezső 20 éves tanítót, akit az állam ellene izgatással vádolnak. A fiatal tanító egyik pozsonyi nyomdában 24 oldalas röpiratot nyomtatott „Éles ostor” címen. A röpirat súlyos kitételeket tartalmaz a csehszlovák köztársaság ellen. Cere többek között ezeket írja: Az itt élő szlovákság már megunhatta a tíz éves dicsőséget és itt lenne a legfőbb ideje, hogy a szlovákok más felé orientálódnak.

Gyermekkosuli

rendkívüli leszállított árral

Hegedűsnél Aradon.

— Megmérgezte magát egy nagyváradi uriaszony. Oradeáról jelentik: Gáll Miklósné ismeretlen fiatal uriaszony 30 gramm aszpirinnel mérgezte magát. Az öngyilkosságot hozzátartozói idejében észrevették és beszállították a Bihar megyei kórházba, ahol azonnal gyomormosást alkalmaztak és az életunt fiatal uriaszony nemsokára visszanyerte eszméletét. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— Csendőrség őrzi a vasútvonalakat a merényletek ellen. Bucurestiből jelentik: A sorozatosan megismétlődő vasuti merényletek miatt a CFR vezérigazgatósága szigorú rendszabályok életbeléptetésére határozta el magát. A vezérigazgatóság a belügyminisztériumhoz ma átiratot intézett, amelyben kérte, hogy a vonalak őrzésére megfelelő csendőrséget rendeljen ki. Elrendelte a vezérigazgatóság, hogy az örök éjszakánként intenzív felügyeletet gyakoroljanak a vonalakon és hogy védekezni tudjanak az esetleges támadások ellen, felügyelvezik az őrházak személyzetét.

— Kommunista merénylet a touli arze ellen. Párisból jelentik: A touli arzenál lőraktárában a közelmultban két ízben történt robbanás. A merényleteket a hatóságok védelmi szempontból komunisták követték el, folyamán a lőporraktár mellett szolgáló eljlesztő őr észrevette, hogy két idegen nő, vobbcsomaggal közeledik a raktár felé. Amikor rájuk szólt, azok futással kerestek menedéket. Utánuk lőtt, de a gyanús egyéneknek sikerült elmenekülniük. Kézrekerítésükre erőiesen nyomozás indult.

— Egy tanító hirtelen halála Pancotán. Tegnap este hirtelen elhunyt a pancotai állami elemi iskola egyik tehetséges tanítója: Vladica László. A megboldogult még tegnapelőtt este egy szépen sikerült műkedvelő előadást vezetett le a pancotai Kulturházban, ahol hirtelen összeesett és rövid szenvedés után befejezte pályafutását. A Pancotán és környékén közszeretettnek örvendett tanító halála nagy részvétet keltett.

— Öngyilkos lett egy tekintélyes nagyváradi kereskedő. Oradeáról jelentik: A város egyik tekintélyes kereskedője, a 65 éves Antal tegnap felakasztotta magát, mert halott volt. A kereskedőnek volt egy kereskedése.

Azzal kezdje az újévet,
Hogy LÖBL-hez iratkozik,
Ahol csekély 40 lejért
Egy hónapig szórakozik.

GAMBA BIBOROS HALÁLA.

Giuseppe Gamba turini érsek, mint az meg-
írjuk, a napokban 73 éves korában hirtelen
meghalt. Az elhunyt bíboros, mint ismeretes,
az olasz trónörökös gyóntatója volt.

Chanuka-ünnepély a fiúárvaházban. Az ara-
di izraelita fiúárvaház e hó 29-én délután öt órai
kezdettel az árvaház nagytermében kitünően sike-
rült Chanuka-ünnepélyt rendezett. Dr. Schütz
Henrik nagy ünnepi beszéd keretében nyitotta
meg az ünnepélyt és ismertette a célt, mit az in-
érv szolgál. A műsorban az árvaház összes
idékei résztvettek és szavakat, valamint
egyfelvonásost adtak elő „Iskolakerülők” cim-
vel. A műsor után dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi
megható beszédben buzdította a megjelenteket a
további munkálkodásra. Az előadás alkalmával
beszegt adományok, természetben, valamint
penzben, meghaladják az ötvétezer lejt. Ez ösz-
szegyet az árvagyermek felruházásának javára
fordítják.

Szendrey Mihály kapta meg a dévai színház
irletét. A dévai színházról testület legutóbb
est tartott dr. Apáthy Árpád elnök elnökletével.
Az ülés a dévai jövő évi színházszéki kérdéssel
foglalkozott s úgy határozott, hogy a jogot ismét
Szendrey Mihály társulatának fogja javasolni, mi-
vel Szendrey társulata minden tekintetben meg-
felelő arra, hogy Déva kulturigényeit kielégítse.
A színházról testület foglalkozott a havi elő-
adások kérdésével is és azt a határozatot hozta,
hogy felkéri Szendreyt a havonkénti előadások
megtartására is, mivel — amint a multhan is be-
bizonyult — a közönség a legnagyobb lelkesedé-
ssel szokta pártolni ezeket a havonkénti előadá-
kat.

A „Sisters” bemutató-előadása a Király Színház.
Az új Békefy-Lajthay-operett, a „Sisters” ja-
nár 4-én este kerül a Király Színház-ban bemutatásra
1-ig bezárólag minden este a nagyhatású „Ré-
most...ot adják Péchy Erzsivel a fő női sze-
replőkkel.

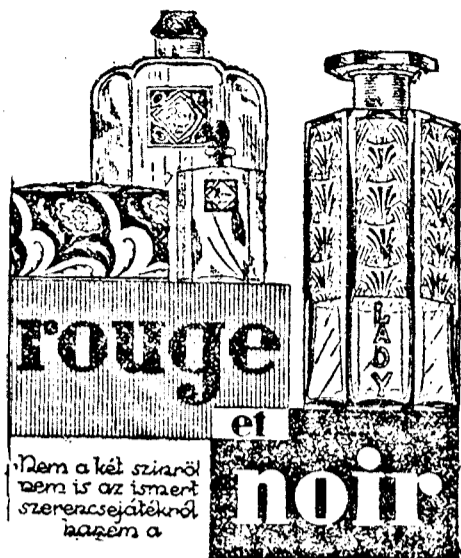
Tommy és társa I. felvonásának nagy
sikerrel került szalaggyöngyét Nagy Károly timi-
sorelő szalaggyára szállította.

Ujaradi vasutas rejtélyes halála.

Szerencsétlenség érte Tanca Pétert, vagy
megmérgezték?

(Arad, december 30.) Titokzatos halál-
eset ügyében folytat nyomozást az ujaradi
csendőrség. Néhány nappal ezelőtt Tanca Pé-
ter vasuti alkalmazott gyanus körülmények
között megbetegedett. Hozzátartozói azonnal
orvosért szaladtak, akinek azt mondták,
hogy Tanca leesett a létráról, amint a pad-
lásra akart felmenni. Hiábavaló volt azonban
az orvosi közbelépés, mert Tanca anélkül,
hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.
Nem sokára megjelent egy asszony a
csendőrségen és közölte az őrsvezetővel, hogy
szerencsétlenség következtében
nem mérgezték. A csendőr-
telefonon jelentést tett az eset-
ről, ahol szűkebb körű vizsgálá-
sok után kiderült, hogy Tanca nem esett le,
hanch mérgezték.

gondozott szépség új ápolószereiről

volt szó, amidőn a napokban egy kis-rejtélyt adtunk fel
Önök megjelítésre.

A Rouge et Noir, főlegyeim a kozmetika legújabb viv-
mánya, sőt még több is ennél; Rouge et Noir az illatél-
mény, lélektanának az eredményein alapszik.
Életünk főlegyeim már nem olyan egyszerű többé. Régente
egyedül érzés után székesegyházakat építettek, ma azon-
ban az illatszereket az orvos, a vegyész és a pszichológus
segítségével komponálják.

Ennek ellenére a Rouge et Noir illatának ártalmosságában,
senki sem sejté annak a munkának a nagyságát és nehéz-
ségét, amely megalkotását megelőzte.

Eau de Cologne - Parfum - Poudre - Crème
Csak eredeti csomagolásban

Elképzelhetetlen kellemes meglepetésben részesül a "Rouge et
cikk vásárlásánál. Érdelklődjék az Őr illatszerezéséről aki ké-
szelgél felvilágosítással.

Arad kereskedői és iparosai képviselői
kérik a város parlamentjében

A kereskedelmi és iparkamara 50.000 lejt szavazott meg
a külföldiek segélyezésére. — A kamara igazgatótanácsa
csatlakozott az aradi kormányzóság érdekében megindult
Az adósérelmek állandóan napirenden maradt

(Arad, december 30.) Az aradi keres-
kedelmi és iparkamara igazgatótanácsa ma
ülést tartott Vlad Sándor elnök vezetése
mellett. A programponctól letárgyalása előtt
Vlad Sándor elnök szólalt fel, aki az év vége
alkalmából visszapillantott az elmúlt esztendő
eseményeire és örömmel állapította meg, hogy
az igazgatótanács tagjai nemzetiségű, vallási
és politikai felfogásbeli különbségekre való
tekintet nélkül dicséretreméltó egyetértésben
dolgoztak a közgazdasági élet felendítése ér-
dekében. Ezt a harmonikus kollaborációt kö-
vetendő példaként lehetne odaállítani minden
testület elé. Végül az elnök boldog újévet kí-
vánt a kamara tagjainak.

Dr. Rácz Sándor a megjelentek nevében
megköszönte az elnöknek és a vezetőségnek
azt a fáradhatatlan és eredményes munkát, a
melyet az aradi ipari és kereskedelmi élet fel-
endítése és bajainak orvosítása terén kifej-
tettek.

Ezután néhány kevésbé jelentős ügyet
tárgyalta az igazgatótanács majd Deutsch
Andor alelnök javaslatot terjesztett elő arra
nézve, hogy a közelgő aradi községi választá-
sokon az aradi ipari és kereskedelmi érde-
keltségek is állítsanak jelöltet, hogy Arad par-
lamentjében a kereskedők és iparosoknak is le-
gyen képviselőjük. Domán Sándor, az ara-
di Kereskedelmi Testület elnöke a kereske-
dők, Burza Cornel a román kereskedők,
Engel Gyula a kiskereskedők, Olariu Jus-
tin és Reinhart Gyula pedig az iparosok
nevében támogatták Deutsch Andor indítvá-
nyát és arra kérték az elnököt, járjon közbe,
hogy illetékes helyen is támogassák ezt a
jogos kívánalmat.

Vlad Sándor válaszában kijelentette,

hogy már közbenjárt e dol-
gyat nyert hogy ezt a kíván-
almat honoraltni fogják a

Az igazgatótanács
segélyt szavazott

külföldiek

Ezt az összeget
a miniszterium hon-
Foglalkozott még az
kormányzóság székely
zésével is és megbiz-

tegye meg az össze-
lépéseket, hogy az
és a kormányzóság.

rü

Kerpel Izsó az
sokat tette szavá. An-
adott kifejezést, hogy
módosításokkal nem tu-
maga elé tűzött hogy
adómorált. Ilyen tö-
ilyen magas adókul-
bírni az adóalanyok...
mást tegyenek, mert az t
na egyenlő. Ha már ily
törvényeket hoznak, akkor
san be kellene vezetni az a
csot amely őszinte adóvalon
az adózókat és tényleg meg-
morált.

Vlad elnök válaszában e
kamara már foglalkozott ez
addig mindig felszínen fog-
sérelemek megfelelő orv-

Szilveszteri műsorok !!

CENTRAL MOZGO 5, 7 és 9-kor El

Zsuzsi első kalandja.

Főszerepben:
COLLEN MOORE

Éjjel pontosan 11 órai ke

A szezon legnagyobb eseménye:

Ábris rózsája.

Főszerepben: Nanoy Caroli és Jean Herholt.

Ingyen megg. pezsgő és bor

Szilveszter

Mon

Lil Dagover, Bern

Vig

Riff és R

Főszerepben: Wall

LEGUJABB.

Oberth professzor idegei felmondták a szolgálatot.

A világűrrakéta magyar származású feltalálója Erdélybe jött haza pihenni

Berlinből jelentik: Oberth Herman professzor a világűrrakéta feltalálója, aki a jövő héten akarta kilőni rakétáját, idegben hirtelen megbetegedett. A tudós professzor orvosai tanácsára abbahagyta a munkát és hazautazott Erdélybe, ahol néhány hónapig teljesen visszavonultan fog élni, hogy kipihenje magát és összeroppant idegeit gyógyítsa.

Meghalt Tutankhamen tizedik áldozata.

Autóbaleset érte Carver amerikai professzort, aki résztvett a fáraó sírjának felkutatásában.

Londonból jelentik: Carver híres amerikai professzor autóbaleset következtében meghalt. Carver professzor résztvett annak idején Tutankhamen sírjának felkutatásában és most halála alkalmából a lapok rámutatnak arra, hogy a közvélemény ezt a tizedik tragikus halálesetet a Faraó sírjával kapcsolatban szárnyrakelt legendával hozza összefüggésbe.

Scialoja népszövetségi delegátus autóbalesete.

Az olasz szenátor összeütközés következtében kirepült autójából Róma uccáin.

Rómából jelentik: Könnyen végzettsé válható szerencsétlenség áldozata lett ma Rómában Scialoja olasz szenátor, Olaszországnak állandó népszövetségi delegátusa. A szenátor autótaxin ment Róma uccáján, amikor gépkocsija összeütközött egy másik autóval. A szenátor az összeütközés következtében kirepült a kocsiból és a kövezetre esett. Szerencsére azonban nem történt súlyosabb baja és csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

Leon Daudet amnesztiát kapott.

A francia royalisták emigráns vezére visszautazhat Párisba.

Párisból jelentik: A köztársaság elnöke ma írta alá az újévi amnesztiára vonatkozó dekrétumot, amelynek értelmében a többek között amnesztiában részesült Leon Daudet a francia royalisták ismert vezére, aki már húzamosabb idő óta Brüsszelben él emigrációban. A letartóztatott kommunista képviselő nem részesült amnesztiában.

— Károli Gáspár-émlékünnep Gyorokon. A híres magyar bibliafordító, Károli Gáspár emlékeztére karácsonyfaünnepéssel egybekötött ünnepséget rendeztek a napokban a győrfői magyar felekezeti iskola. A zsúfolásig megtelt Istenházában Klein Adolf skót zsidó misszionárius imája és beszéde után Kun Zoltán pankotai lelkész szépen felépített beszédében méltatta Károli Gáspárt, a gönci ref. lelkészt, bibliafordítót. Majd Masznyik Bella, Müller Mancsi, Budai M., Prohászka B. szép kvartettje után Kocsis Katica elszavalta nagy hatással Reményik S.: Fordító c. költeményét. A hatalmas karácsonyfa alatt sorakozott fel az iskolásnövendékek serege, kiknek szavatai után Müller Mancsi betanításában Krisztus születésének dramatizált történetét adták elő. Utána a karácsonyfáról áradó csillogás között a vegyeskar énekelte el „Csendes éj, szentséges éj” c. örök szépségű karácsonyi melódiát. Ezután 62 gyermek között osztottak szét karácsonyi ajándékokat. A „Tebenned bízunk eleitől fogva” c. zsoltár eléneklése után imádság fejezte be a jól sikerült ünnepélyt.

— Az úneui (borosjenői) országos vásár január 4-én és 5-én lesz megtartva. Január 4-én az állatvásár mindennemű állatfelhajtással és 5-én a kirakodóvásár.

— Jöjjön ma este a Dácia kávéházba, ha Szilveszterét kellemesen és a meglepetések sorozatával akarja eltölteni. Sorsolás utján értékes ajándékokat nyerhet! Elsőrendű jazz- és cigányzene.

Mozi.

xx Abris rózsája. Egy Paramount mestermű! Az amerikai színműirodalom még soha oly nagy sikert el nem ért, mint ezzel a darabbal. New-York egyik színpadán teljes öt esztendőig játszották megszakítás nélkül. Valamennyi kultúrnyelvre lefordították s minden ország színpadainak elsőrendű műsorszámát alkotta. Ez a színpadi siker a darab filmváltozatában még csak fokozódott. A nagyhírű Victor Fleming rendezésében ez természetes is. A keresztény—zsidó ellentét, mely innáig két évezred óta elintézetlen probléma gyanánt húzódik végig az emberiség történelmében, érdekes és mindkét félre nézve kielégítő megoldást nyer a darabban. Az író s a rendező zsenialitásán kívül természetesen a kiváló főszereplők: Jean Hersholt, Charles Rogers és Nancy Carroll is egyben hozzájárulnak ahhoz,

hogy a közönség finomult izlése 100 százalékos kielégítést nyerjen. Mindent összevéve, megállapíthatjuk, hogy Szilveszter éjjelén a Central-mozgó közönsége méltó keretek között fog bocsúzni az óévtől és kellemes benyomásokkal indul majd az új esztendőnek.

Gasparri bíboros megbetegedett.

Vatikán városból jelentik: Gasparri bíboros, pápai államtitkár hétfőn hirtelen megbetegedett. Influenza gyanús tünetek mutatkoztak és súlyos láz gyötörte. Állapota mára javult. A pápa állandóan érdeklődik a beteg állapotáról és sűrűn tesznek neki jelentést.

Holnap választják meg a városi üzemek igazgatóságát.

Kombinációk az igazgatók személyére. — Fel-emelik a gáz árát.

(Arad, december 30.) Lutai Cornel dr. interimár bizottsági elnök holnap délutánra hívta össze ülésre a bizottságot, amelynek újév előtt még fontos kérdésekben kell döntenie. A legsürgősebb ügy a január 1-ével komercializált városi üzemek igazgatóságának megválasztása. Ma délután az aradi városházán már összeállították a névsort, amelyet Lutai Cornel dr. elnök fog előterjeszteni.

Értesülésünk szerint az ipari üzemek vezérigazgatója Tripa Mihály gépüzemi aligazgató lesz, aki eddigi működésével bebizonyította, hogy hozzáértő, törekvő és ambiciózus vezető, míg a kereskedelmi üzemek élére Stefanut Sabint, a városi mozik igazgatóját kombinálják.

A másik kérdés, amelyben az interimár bizottságnak döntenie kell, a gáz árának emelése. A költségvetés letárgyalása alkalmával megállapítást nyert, hogy a város köbméterenkint 12 lejért adja a gázt, amelynek a rezsiköltsége 14 lej. Menyire emelik a gáz árát, még bizonytalan. A város vezetősége 15 lejes árat javasol, míg a gépüzemek vezetősége szerint egyszerre nem lehet három lejes emelést keresztülvinni és ezért 13 lejben javasolja a gáz árát megállapítani. Az ügyben holnap dönt az interimár bizottság.

Minek szedi...?
Minek adjon
gyermekének
csukamájolajat?

... a nehéz és undorító orvosságot?

ELIXIR PANGADUINE,

a legfinomabb tokhal májkivonatból készül, izletes és emellett fokozott mértékben rendelkezik a csukamájolaj minden tulajdonságával és négyszer olyan erős, mind az.

Elitelték a magyar belügy miniszter rágalmozóját.

Szokoly budapesti hírlapíró súlyos vádjai Sztovszky belügyminiszter ellen. — A miniszter, államtitkár és a „Titán” R. T. vezetőinek valamása megdöntötte a vádat. — Az újságíró 20 pengő pénzbírságra ítélte a bíróság.

Budapestről jelentik: Ma kezdte meg budapesti törvényszék annak a sajtópernek a főtárgyalását, amelyet Sztovszky magyar belügyminiszter indított Szokoly Endre hírlapíró, a Magyarság munkatársa ellen. Szokoly cikke, amellyel a magyar belügyi életet egészen felkavarta, azzal vádolta meg a belügyminisztert, hogy miadennemű versenytárgyalás nélkül a Titán részvénytársaságtól vett telkeket és lakberendezési tárgyakat a rendőrség számára.

A bíróság első sorban Sztovszky Béla belügyminisztert hallgatta ki, aki tagadta, hogy 50.000 részvénye lett volna a Titánnál. Kijelentette, hogy

amint miniszteri tárcáját rábízták, azonnal lemondott igazgatói tagságáról és ezzel minden összeköttetése megszakadt a vállalattal.

Kijelentette, hogy az üzlet tekintetében pán elvi szempontból döntött, ajánlat közül a Titán ajánlatát választotta, mert az a legkalkuláltabbnak. A miniszter az kérdésre azt válaszolta, hogy a minisztertanácsban a kérdés ügyében akkor Sztranyovszky államtitkárlyettesítette őt.

A belügyminiszter után Sztranyovszky államtitkárt hallgatta ki, aki kijelentette, hogy az állami üzlettel kapcsolatosan neki semmi érdeke nem volt és a döntésnél csak a közérdeket tartotta szem előtt. Bízta arra, hogy a került ügyben előnyösen megkötni az üzletet.

Utána Dittmann Jenőt, a Titán vezérigazgatóját hallgatták ki. A vezérigazgató jelentette, hogy a belügyminiszternek semmiféle összeköttetése nincsen a vállalattal. Titán 40 pengős áron ajánlotta fel a telkeket, a szomszédos telkek 90 pengős áron kerültek el négyeszőgölenként ért tett olcsó ajánlatot, mert tudott vevőt kapni.

Ladányi Jenő dr.-t, a Titán vezérigazgatóját hallgatták ki, akinek becsült értéke 2000 pengő értékű. Ez a telkek értéke a bizottság kiegészítésére tett javaslatot, amit a bíróság részben elfogadott.

Budapestről jelentik:

A bíróság este hirdette ki az üzlettel kapcsolatos belügyminiszter rágalmozója ügyében, a 2000 pengő pénzbírságra ítélte, melyet 50 napi fogházra változtatható.

A törvényszék az ítélet indoklását megállapítja, hogy a rágalmozás vétsége ségét kizáróan bebizonyítást nyert. A tárgyaláson elhangzott tanuvalomásokból a bíróság megállapította, hogy a belügyminiszter minden tekintetben korrektül járt el és a versenytárgyalás mellőzése a miniszter határozata alapján történt. A szerződésként igen kedvező volt az államra nézve, a telkekhez olyan áron jutottak, amelyekkel olcsóbban versenytárgyalás után sem vásárolhattak volna. Az ítélet ellen az ügyész, a miniszter és az újságíró jogorvoslatot nem tehetnek.

Az IPAROS OTTHONBAN január 6-án U. EGYHYZSSA k asszlikus tencestelye. Jegyek 80- 40 L. M. KLEIN JUN. papirüzletben. A zongoránál F. MOLNAR ERZSI

Alkotmánykrizist jósol a Curentul

A bucaresti-i lap szerint Barbu Stirbey és Averescu között meg egyezés jött létre. — A néppárt januárban kormányra akar kerülni. — Titulescut emlegetik, mint az averescanusok külügyminiszterét.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A Curentul mai számában szenzációs cikk jelent meg, amely

rejtélyes és meglehetősen homályos jóslatokat bocsát közre egy közeljövőben várható alkotmányos krízisre vonatkozólag.

— Olyan körökből — írja a lap — amely tökéletesen ismeri az összes külsszatitkokat, halljuk, hogy az utóbbi napokban

olyan esemény történt, amely annyira súlyos, hogy új alkotmányos krizist hozhat létre.

Az adatok ellenőrizhetetlensége miatt precíz részleteket nem adhatunk, de birtokunkban vannak az összes ezzel kapcsolatos adatok. Az ügyet úgy látjuk, hogy az egész krízisnek

nincs más célja, mint a jelenlegi kormány helyzetének megnehezítése.

Nem szabad elfelejteni, hogy Mária királyné nem tette magát túl azokon az eseményeken, amelyek Sarateanu Constantin régens megválasztása kapcsán történtek. Azt sem szabad elfelejteni — írja a Curentul — hogy két héttel ezelőtt

a néppárt határozottan bejelentette, miszerint január első felében uralomra kerül.

A Curentul cikke további részében arról ad hírt, hogy

létrejött az Averescu és Barbu Stirbey herceg közötti együttműködés, sőt valószínűnek tartja a lap, hogy az intrikák számára megnyerték Titulescu volt külügyminisztert.

Legalább is ezt hangsúlyozzák az akció vezetői. A Curentul kijelenti, hogy új napján már tisztázódik az egész kérdés.

KÖZGAZDASÁG.

Támadások egy felszámoló bizottság ellen.

Egy részvényes véleménye. — „Az Ipar- és Népbank bukásáért nem a felszámoló-bizottság felelős.”

Az „Aradi Ipar és Népbank” mai közgyűlése, amelyről lapunk más helyén számolunk be, nagy izgalommal és közbeszólások jegyében folyt le. Ez a közgyűlés, amelyet a felszámoló-bizottság hívott össze és amelynek jelentőségétől volt a célja, bővelkedett az indulatkitörésekben, amelyeknek legjellemzőbb kifejezője az volt, hogy az elnöki csengő nyelve — amelyet dr. Marcus Mihály, a felszámoló bizottság elnöke, a hangulat lecsillapítására erősen megrázott, — eltört. Érthető, sőt természetes is, hogy a hangulat izgatott volt, mert a megjelent betétesek és részvényesek között sokan voltak, akiknek vagyonuknak nagyrésztét, esetleg az egészet elnyelte a bank részvényeinek elértéktelenedése. Azt sem lehet tagadni, hogy a pénzintézet vezetésében súlyos belső és külső szépséghibák történtek, amelyek mindennek nevezhetők inkább, mint fair kezelésnek. S éppen e defektusok okozták aztán ennek a régi és oly sokáig jó hírű intézetnek a szükségszerű összeomlását. Ez mind igaz, de azért ne tévesszük össze a fogalmakat. Igazságtalan, sőt nagyon is hálátlan dolognak tartom, hogy egyes — bár jogosan elkeseredett — részvényesek a felszámoló bizottságot támadják olyan brutális és kiméletlen hangon, mintha az illetők legalább is ama bizonyos bank vezérigazgatói lettek volna. E bizottság tagjai, t. részvé-

nyes urak, Aradváros pénzintézeti és közgazdasági világának, valamint elsősorban az érdekeltek betéteseknek nagy szolgálatot tettek, súlyos gazdasági viszonyok idejében és így jelentékeny vagyonokat mentettek meg a biztos pusztulástól. Ha ez a bizottság nem vállalta ezt az óriási izgalommal járó munkát, úgy az intézet már régen csőd alatt lenne, anélkül, hogy a betétesek egy banit is kaptak volna. A dolgot egy más, magasabb szempontból is szemügyre kell venni. Ha t. részvényestársaim a folytatólagos felszámolási közgyűlésen ismét olyan hangon fognak az illető bizottsági tagokkal beszélni, mintha azok legalább is a vádlottak padján ülnek, akkor a jövőben nem akad egyetlen komoly férfiú, aki az ilyen bizottságban tagságot vállalna.

Nagy felelősséget vesznek magukra azok a részvényesek, akik az indulat szavára hallgatva, nem a megkívánható higgadsággal és tárgyilagossággal segítik elő eme felszámolási ügy utolsó fázisainak lefolytatását, hanem az indulatok feltüzelésével és kirobantásával megakadályozzák a nyugodt és észszerű lebonyolítást. Ne kedvetlenítsük tehát el a bizottságot a további munkától és ne legyünk indulatosak és — hálátlanok, mert ezzel ártunk annak az ügynek, melynek mindannyian használni kívánunk.

Kerpel Izsó.

Megdrágult a benzin.

Romániában, a petróleum hazájában drágább a benzin, mint külföldön, ahová innen exportálják. — Utadó, amivel a benzint vásárlókat terhelték meg.

(Arad, december 30.) A benzin eddigi ára általában 10—11 lej körül mozgott literenként, míg kilójáért maximálisan 15.50 lejt kértek. A legutóbbi adóemelések azonban a benzin újabb nagyarányú drágulását idézték elő. Ma már a benzin literje 13.50 lejbe, kilója pedig 17.20 lejbe kerül. Ez az áremelkedés veszéllyel fenyegeti az örvendetes fejlődésnek indult romániai automobilizmust, mert a megdrágult üzemköltés sokakat fog visszatartani az autóvásárlástól és lesznek olyan autótulajdonosok is, akik lemondanak az immár nagyon költségessé vált gépkocsi használatáról.

Csak nemrégiben emelte fel a kormány a benzin fogyasztási adóját négy lejről ötre, tegnap pedig különként 2.50 lejes utadóval drágították meg ezt a rendkívül fontos

üzemanyagot. Ebből a benzine alkalmazott utadóból akarja a kormány rendbehozni a siralmas állapotban levő országutakat. A helyzet ennek következtében most az, hogy Romániában, a benzin hazájában drágább ez az üzemanyag, mint a szomszédos országokban, ahová azt Romániából exportálják. Kétségtelenül helyesnek látszik a kormány intenciója, hogy az utak javítását minden áron keresztül szándékszik vinni, ebből az akaratból azonban egyelőre csak az utadóval terhelt benzin drágulása érezhető.

— Hans Otto Roth előadása Düsseldorfban. Düsseldorfból jelentik: Hans Otto Roth erdélyi németpárti képviselő, Düsseldorfban előadást tartott a német nagyipari szövetség felkérésére. Előadásában Németország és az európai délkeleti államok viszonyáról szólt. Szerinte Németországnak a délkeleti európai államok közül főleg Romániával kellene élénk kereskedelmi kontaktust föntartania, amelyet úgy képzel el, hogy Németország az ipari produktóit a román áruházzal cserélné ki.

Nagyságos Asszonyom!

Itt a téli szezon, megkezdődik az intenzivebb társadalmi élet. Vízitek, teák, jourok, teketék, estélyek, vacsorák: Onnek szüksége van kitűnő rumra, likőrre, cognaera, melyet nyugodtan adhat vendégeinek. Ne legyen erre gondja! Rendeljen egy mintaláda „LICHTWITZ“-et, mely 5 üveg páratlan finomságu likört, 3 üveg eredeti angol rumot és 2 üveg nemes cognacot tartalmaz. Azt az utólérhetetlen minőséget kapja, melyet csak Bordeaux-i és Troppau-i házat tanak s melyet egész Európában a legjobban szeretnek.

E. L. LICHTWITZ
BORDEAU — ARAD

— Engedélyezték az aradi bankok túlórázását. A munkaügyi minisztérium, a kereskedelmi és iparkamara közbenjárására megengedte, hogy az aradi bankokban a tisztviselők a zárlatok összeállítása végett, este 9 óráig dolgozzanak.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —
KEDD, december 31.

Bucuresti, 18.10. Jazz. 21. Újévi dalok. 21.10. Román dalok. 22.10. Rádiózenekar 23.45. Alkalmi előadás. 24. Táncczene. — Belgrad, 19. Kávéházi zene. 21.30. Hangverseny. 22.30. Szilveszteri ünnepek, helyszíni közvetítés. — Berlin, 21. Szilveszteri est. Kürt- és harangszó. Majd: Szórakoztató műsor. Leipzig, 17. Vidám zene 20.15. Vegyes zene. Szilveszteri szimionikus hangverseny Közben szó. 2—4.ig Gramofon. — Wien, 19.30. Launer-gordonkaművész játéka. 21. Eysler: „Vera Vi” című egyfelvonásos operettje. Utána: Hamoros előadás, 23. Szilveszteri revü. 1. Toronyóraütés. 2. Népszerű hangverseny. — Budapest, 10.15. 1. honvédegyesület zenekarának hangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. Hangverseny 5. Vécseyné-Jankovics Lujza novellái: 6.10. Gróf Zichy János előadása: „A magyar Iskolaszánatórium Egyesület”. 6.35. Wagner-hangverseny. (Zenekari hangverseny.) 7.50. Ravasz László dr. püspök előadása: „Szilveszteri gondolatok”. 8.30. A m. kir. Operaház előadásának közvetítése „Denevér.” Operett három felvonásban. Utána: Szilveszter-est a Stúdióban.

SZERDA, január 1.

Bucuresti, 17.40. Román dalok. 18.10. Rádiózenekar. 20.30. Wagner: „Tannhäuser” című operája a Román Nemzeti Operaházból. — Belgrad, 19. Cigányzenekar. 22.40. Grujics Ante cigányzenekar. — Berlin, 17.20. Szórakoztató zene. 21. Bizet: „Carmen” című négyfelvonásos operája. Utána: Táncczene. — Wien, 17.30. A wieni hangművészeti egyesület népszerű hangversenye. 20.30. Munkások szimionikus hangversenye. Budapest, 10. Ref. istentisztelet a K. tér templomból. Prédikál: Ravasz László dr. püspök. 11. Egy zene és szentbeszéd a Belvárosi P. b. templomból. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Újvárosi evangélikus templomból. 1.15. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 4.30. Ringl-Schickel Magda mesél a gyermekeknek. 5.15. A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata. 1. Mayer János, m. kir. földművelésügyi miniszter: Megkezdése a minisztérium rádiós akciójának két éves működése alkalmából. 2. Cvetkovits Ferenc dr., miniszteri osztálytanácsos: Beszámoló a gazdasági rádiós előadásokról. 6.10. Komáromi János „Hófúvásban” című novelláját olvassa fel. 6.50. A m. kir. 1. honvédegyesület zenekarának hangversenye. 7.50. Sporteredmények. 8. Népszimfoni előadás a Stúdióban: „A vén bankos és fia, a huszár”. 10.40. Bartók Béla zongorahangversenye. 11.45. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban.

A szerkesztésért felelősen
SALGO HENRIK
feln.

!!Nagy occasio!!

A raktáron levő összes női és leányka télikabátok és szörmebundák minden elfogadható áron lesznek kiárusítva.

!!Nagy occasio!!

Iuliu PLESZ Gyula cégnél Arad,

FIGYELEM!!

a színház hátsó bejáratával szemben. ← Kérem a címre figyelni!

FIGYELEM!!

Szörmeárúk a legnagyobb választékban Nagy János szücsmesternél, Arad, Str. Alexandri (Salacz-u.) 3.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak választékléggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok ízelős levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

LEVELEZÉS.

ELVÁLT asszony 28 jeligére levele van az Aradi Közlöny kiadójában kérem átvenni. 6543

JELIGÉ 28 levél van az Aradi Közlöny kiadójában, kérjük átvenni. 6544

HÁZASSÁG.

SEBESTYÉN IMRE törvényesen bejegyzett irodája Budapest, Király-u. 51. díszkréten és eredményesen közvetít házasságokat. Válaszbélyeg küldendő 10 lej

GYERMEKTELEN, csinos özvegyasszony ígéretesen négy millió lei vagyonnal. Címét, fényképét elküldi: Sebestyén Imre, Budapest, Király-uca 51. szám.

ALKALMAZÁS.

GYAKORNOKOT vagy fiatal tisztviselőt azonnali belépésre felvesszünk. Ajánlatokat „Szorgalmas” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 6535

NYÁRATI leány gyermek mellé ajánlatokat „Csak vidékre” jeligére a Közlöny kiadójába kérek 6539

VESE szorgalmas és szakképzett január 1-ére állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6541

LAKÁS.

ÖNBEJÁRATU ucai butorozott lakás kiadó. Str. Rádulescu, 2. (Bocskaikert). 6536

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

MAROMSZOBÁS, fürdőszobás magánlakás azonnal kiadó. Értekezni Maros-ucca 5. H. 5. 6542

FÖTÉR első emeleti három nagy szobából álló helyiség, mely főleg az esti célokra (irodának, díszszobának, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

FÖTÉR kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

300 **REPERT** kapható antik, újonnan restaurált szekrényes komód, antik zenélő órák, vitrinok, szekrény komódok, könyvtartók, nagy álló villanylámpa, Biedermeier szalonok, férfi- és női bundák, zongorák, háló-, ebédlő-, szalonberendezések, bőrgarnitúra, gyermekjátékok, festmények, gobelinok, girandolok, különböző dísz tárgyak, márványszobrok, antik asztalok, ebédlő-székek, vázák, szőnyegek, zámovások stb. eladók, Salgóné bizományi üzlete Arad, Str. Horia 1. Széchenyi-ucca, Neuman-palota. 1000

Salgóné bizományi üzlete

Arad, Strada Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota.

bizományba vesz és elad: antik és modern butorokat, szőnyegeket, dísz tárgyakat, órákat, porcellánokat, festményeket, complete szobaberendezéseket, szőrméket, férfi és női bundákat

AUTO-rádióaccumulátorok szakszerű javítása, töltése. Technica, v. u. Marvargy uca 19. 6443

ÜRES FESZTEKES HORDÓK eladók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1454

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPÁNT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában 1151

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kerestünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

MACULATURA PAPIR a kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Rádiókészülékek

6-18 havi részletfizetésre kaphatók.

„SIRIUS” Elektrotechnikai Vállalat

Arad, Str. Eminescu 1. (Deák F.) Fehér Kereszt-épület.

Spitz Tivadar

tűzfűtőlevegő, volt Varjassy és Pöstenberg-ucca sarkán. Telep-telefon: 7:9, iakás: 727. Legolcsóbb napi ár mellett árusít mindenféle **hasab** és **dorong**, valamint **aprított tűzfűtő** házhoz szállítva. Vagyonrendeletekben is állandóan kapható. Telefonrendelések azonnal eszélyeztetnek.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmestű és ítszőüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

GYÁRHÉLYISÉG ipari árammal, **AUTOGARAZS**, napi 600 lejért és 1 egyszobás lakás, azonnal kiadó. Végli István, Str. Ghiba Birta 26. (Kórnáz-u.) 6459

HALÁLESET miatt egy 20 év óta fennálló nagy clientélával bíró ügyvédi iroda eladó. Értekezni lehet özv. dr. Czinczár Sándorné Salonta (Biharmegye)

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT. A tornyai Hangvaszövetkezet üzletvezetője, ki szegény özvegy asszony, 5 gyermek anyja, elvesztett 48.000 lej egy fekete táskába a Gái vámtól 3-3½ kmtr. távolságban a pécskai utcán. Kéri a becsületes megtalálót szíveskedjék a Hangyarakrtárban leadni, hol 5000 lej jutalomban részesül. 6538

Hó- és sárcipők

legújabb módszerű javítása gyári kivitelben 24 óra alatt.

Hammer Zsigmond si Fiul

Bul. Reg. Ferdinand 27. (Boros Béni-tér)

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Poros **Koksz** Telefon **Köszén** 461

aprított **Tűzifa**

„reforma” **Faszén**

házhöz szállítva minden mennyiségben kapható:

ALTMANN EDE cégnél Arad, Bul. Reg. Ferd. (Boros Béni-tér) 44.

Nagyságos Asszonyom!

Ócska helyett ujat kap, ha lekopott dísz tárgyait újból javíttatja, ezüstözteti, aranyoztatja az **Aradi Ezüst Műves műhelyben** Strada Stroiescu, volt Teleky-ucca 16. Jutányos árak.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Csunya fogkő

eltörzti a legszebb arcot. Kellemetlen szájszag visszataszító. Mindkét szépséghibát alaposan el lehet tüntetni a pompás, üdítő **Chlorodont-fogpaszta** esetleg már egyszeri használatával. A fogak rövid használat után gyönyörű elefántcsontszinben ragyognak, különösen ha a tisztításhoz külön erre a célra készített fogazatos sörtéjű **Chlorodont-fogkefé**t használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmaradékok, amelyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Tegyen kísérletet egy tubus fogpasztával. **Chlorodont-fogpaszta**, -fogkefe és -szájvíz mindentítt kapható. Csak kék-fehér-zöld színű csomagolásban és „Chlorodont” felírással valódi.

Rádió és rádióalkatrészeknél

gyári áraimból újévig

10% engedményt adok

Veres László Arad, volt Boros Béni-tér 47. sz.

Raktáron tartom Philips, Telefunken stb. elsőrangú készülékeket, hangszórókat, anódpótlókat és összes alkatrészeket. Előnyös fizetési feltételek.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”

Diákvizumot és C. F. R. bérletet Sándor Ferenc vizum- és menetjegyirodájával hozassa.